

prøve sig frem og helst ved prøver fra flere utsalg til sammenligning. Hovedsaken bør være at man begynner.

Torv har den gode egenskap at den kan brukes i hvilket som helst av vore vante ildsteder. Naar man undtar de for bruken særlig konstruerte ovner — torvovnene i forskjellige konstruktioner — saa er vel de kjendte cylinderovner mest brukbare — med grei regulering av trækken, bekvemt arrangement med at utskille asken o. s. v. Forøvrig kan den godt brukes i komfyrer, almindelige kakkelovner o. l. ja alle steder forresten. Se til de trakter, der ikke brænder synderlig andet end torv.

En fortrinlig egenskap har torven deri, at den er saa nem til at fyre op med. Vil man lægge torvbiter av omkr. en fyrstikæskes størrelse eller saa en kortere eller længer tid i parafin, saa den blir impregnert dermed, saa fænger en saadan bete likesaa let som man tænder en lampe, og den vil ikke slukne før den er utbrændt. Jeg fik i sin tid attestert av en avisredaktion i dens blad, at en saadan bite brændte med lue i 20 minutter og siden glødet til bare asken var igjen.

Engang tændt og paafyldt med torv kan fyringen holdes gaaende døgn efter døgn, hvor man regulerer trækken og fylder paa efter behov samt fjerner asken. Om denne vil jeg bemerke: Den er let, saa den har tilbøielighet til at støve, dette avbøtes ved, at man overdynger asken i kassen godt med vand en tid, inden den tømmes — gjerne efterhaanden og gjentagende, saa støver den ikke. *Saa la os da begynde at bruke torv alle som en, men la os ikke komme med utidige indvendinger, men søke at fjerne ulemperne om vi tror at finde nogen.*

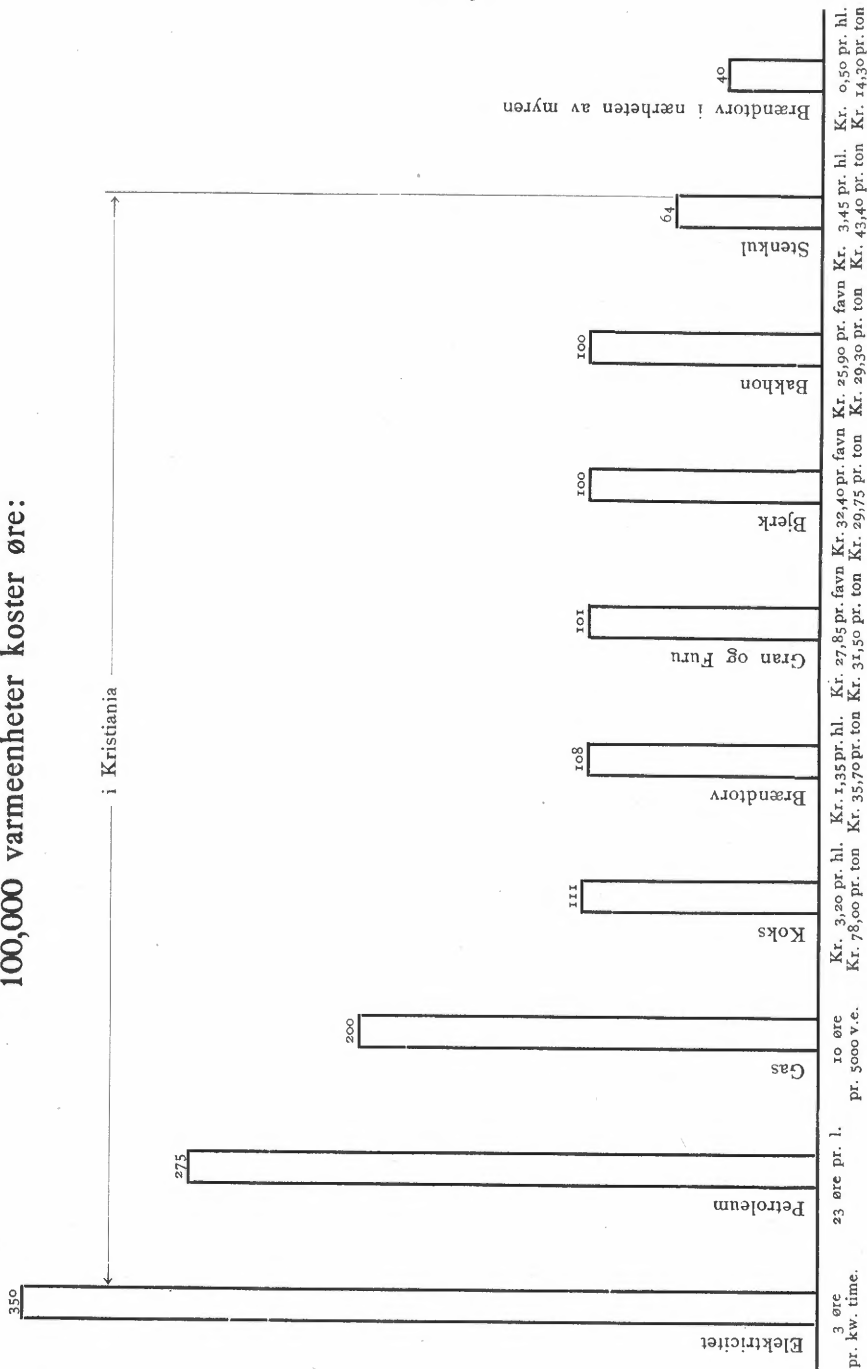

SAMMENLIGNING MELLEMS FORSKJELLIG OPVARMNINGSENERGI

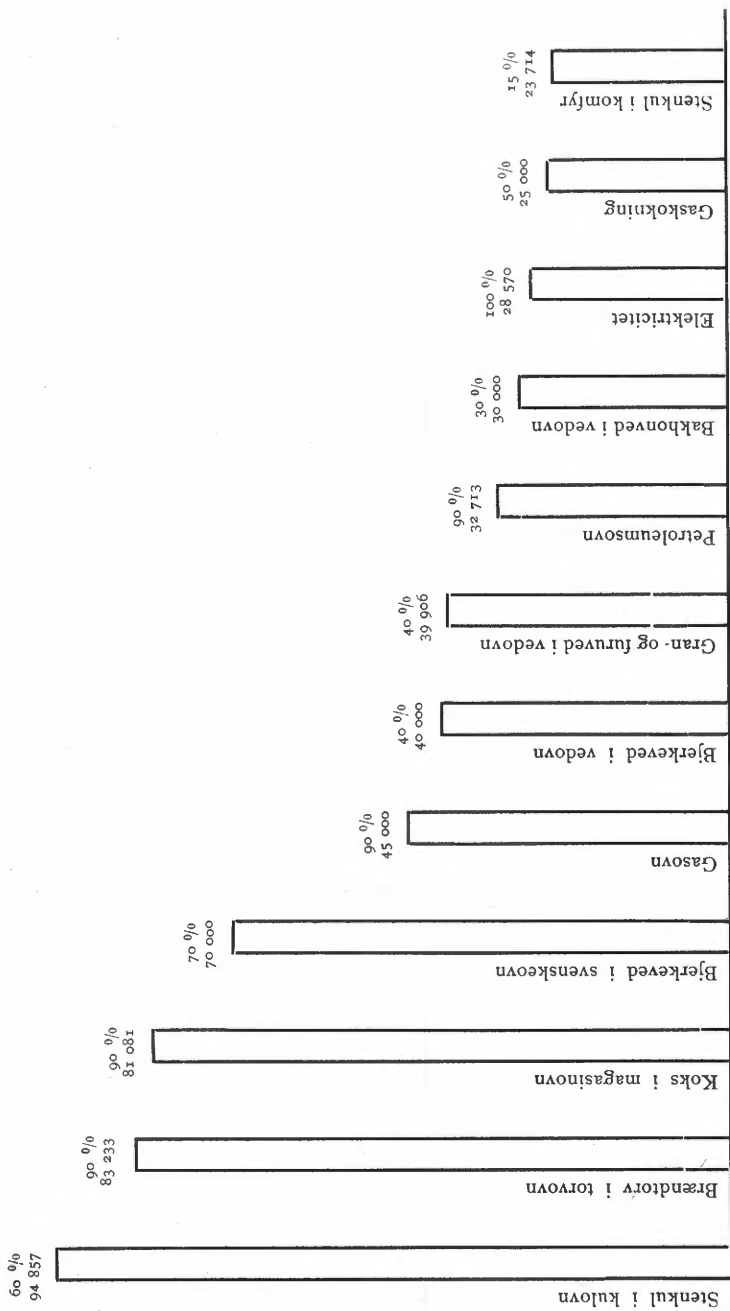
DE GRAFISKE TABELLER side 3 og 4 viser en sammenligning mellem brændselpriser og opvarmingsenergi i Kristiania til husholdningsbruk. Prisene er som de var i december maaned 1915, nu er de noget høiere, mens de i høst var noget lavere, saaat de anførte priser vistnok kan betragtes som et gjennemsnit for vinteren 1915—1916 og danner ialfald et relativt billede av forholdene.

Den første tabel viser hvad 100 000 varmenheter koster og kan for den elektriske opvarmning opplyses, at denne er beregnet efter den billigste pris for teknisk bruk, som kun faaes enkelte timer om natten samt i sommermaanederne. Skulde den ordinære pris pr. kw. være lagt til grund vilde søilen været mange ganger større. Længst til høire er vist, hvad brændtorven koster i nærheten av myren, naar man tilbereder torv til eget husbehov.

100,000 varmeenheter koster øre:

For 1 kr. faar man antal utnyttede varmeeenheder:

Av størst interesse er hvor megen varmeenergi man faar for 1 kr. ved den største opnaelige nytteeffekt av ovnene. Som man ser er stenkul fremdeles mest økonomisk til opvarmning, men hvis brændtorven hadde kostet 90 øre pr. hl., som tilfældet var for 2 aar siden, vilde brændtorven været det billigste, og det er ialfald fremdeles tilfældet i landdistriktene, hvor man kan tilberede brændtorv til eget behov. Mindst økonomisk er stenkul i komfyr, altsaa til kokning og stekning, for her blir nytteeffekten kun op til 15 %/o, hvorav omtrent halvdelen medgaar til kjøkkenets opvarmning.

I praksis opnaaes ikke altid den virkningsgrad av ovnene, som her er forutsat, men med ordentlig ovnpas kan det bli saa.

OMKOSTNINGER VED TORVDRIFT

En ovet torvstikker kan mindst skjære 2000 stkr. torv à 0,5 kg. pr. dag altsaa 1 ton; men man har ogsaa eksempler paa at der kan produceres adskillig mer, som anført i foregaaende artikler.

Regner man en dagløn av 5 kr. koster altsaa skjæringen 5 kr. pr. ton
Tørkning og indbjergning kan anslaaes til

2 » » »

Arbeidsomkostninger tilsammen blir da 7 kr. pr. ton.

Da man til torvskjæring ikke har andre anlægsutgifter end til torvspader og forberedende arbeider paa myren, nemlig avgrøftning og planering samt til torvhus, der kan opføres av simple materialer, blir der ikke meget at regne for amortisation og forrentning m. m. Derimot bør man regne $\frac{1}{2}$ aars renter av driftskapitalen, d. v. s. arbeidslønnen, som jo utbetales længe før torven kan sælges. Likeledes bør man regne noget for myrens kostende. Regner man alt i alt for dette 2 kr. pr. ton, skulde *stiktorven koste høist 9 kr. pr. ton*. Men naar man kun skjærer torv til eget behov behøver man ikke regne paa denne maate, likesom heller ikke arbeidslønnen kan ansættes saa høit som ovenfor nævnt.

Til *trampetorvtilvirkning* kræves heller ingen egentlig anlægskapital. Det som trænges foruten redskaper kan lages paa stedet. Omkostningene stiller sig omtrent som ved torvstikning, kanskje noget mer.

Smaa *eltemaskiner* for haandkraft og hestevandring kan ogsaa hjemmelages, og torven blir ikke stort dyrere end ved stikning.

En *eltetorvmaskin* for hestevandring av Egebergs konstruktion koster 400 kr., hvortil kommer trillebaarer, redskaper og torvhus, foruten avgrøftning og forberedende arbeider, saa at hele anlægget fuldt færdig kommer paa omkr. 2000 kr. Dertil driftskapital, som retter sig efter produktionens størrelse. Arbeidsomkostningene kommer paa omkring 10 kr. pr. ton og med amortisation m. m. kr. 12,50 pr. ton.